

СЕКЦІЯ 2. ПЕДАГОГІЧНА ТА ВІКОВА ПСИХОЛОГІЯ

УДК 159.001.891.3/.5:37.015.31
DOI 10.32999/ksu2312-3206/2024-2-3

КОУЧИНГ В ОСВІТІ: ТЕОРІЯ І ПРАКТИКА

Крупник Іван Романович,
кандидат психологічних наук, доцент кафедри психології
Херсонський державний університет
azont@meta.ua
<https://orcid.org/0000-0003-4092-9781>

Тематика статті є актуальною, оскільки висвітлює шляхи підвищення ефективності освітнього процесу. **Мета.** Висвітлення теоретичних аспектів освітнього коучингу та його практичної значущості. Окрім того, важливим є аналіз перспектив застосування коучингових технологій у сучасному суспільстві взагалі та освіті зокрема. Підґрунтям слугували роботи сучасних видатних коучів та освітян, які застосовують коучингові технології. **Методи.** Методи теоретичного аналізування, синтезу, узагальнення, що дали змогу об'єднати сучасні напрями коучингових технологій в освіті. Опитування: анкетування здобувачів вищої освіти з метою виявлення їх становлення до застосування коучингових технік як у викладанні навчального матеріалу, так і в самостійному навчанні. **Результати.** Теоретичний аналіз указаної проблеми висвітлив значущий потенціал використання коучингу в освіті. Значний теоретичний та практичний інтерес становить аналіз найбільш ефективних на освітянській ниві коучингових технік. З боку як викладання, так і якісного засвоєння знань здобувачами, зокрема в процесі самоосвіти. Враховуючи ці два аспекти, ми описали моделі успішної коучингової взаємодії в системі «викладач – здобувач» за окремими навчальними дисциплінами, проаналізували результати опитування здобувачів вищої освіти стосовно ефективності коучинг-технологій у навчанні. **Висновки.** Коучинг в освіті є інструментом для покращення якості навчального процесу, який здатен підняти його на новий, вищий рівень. Застосування коучингових моделей в освітньому процесі вимагає активного, усвідомленого підходу до навчання з боку здобувачів та створення партнерської, суб'єкт-суб'єктної взаємодії між учасниками освітнього процесу.

Ключові слова: коучинг, коуч-технології, коучингова взаємодія здобувача та коуча-викладача.

COACHING IN EDUCATION: THEORY AND PRACTICE

Krupnyk Ivan Romanovych,
Candidate of Psychological Sciences (PhD),
Associate Professor of the Department of Psychology
Kherson State University
azont@meta.ua
<https://orcid.org/0000-0003-4092-9781>

The topic of the article is relevant because it highlights ways to improve the efficiency of the educational process. **Objective.** The theoretical aspects of educational coaching and its practical significance to be highlight. In addition, it is important to analyze the prospects for the use of coaching technologies in modern society in general and in education in particular. The basis of the study was the work of contemporary prominent coaches and educators who use coaching technologies. **Methods.** Methods of theoretical analysis, synthesis, generalization, which allowed to combine modern directions of coaching technologies in education. Surveys. **Results.** The theoretical analysis of this problem has highlighted the significant potential of using coaching in education. Of considerable theoretical and practical interest is the analysis of the most effective coaching techniques in the field of education. Both from the point of view of teaching and from the point of view of the quality of knowledge acquisition by students, including in the process of self-education. Taking into account these two aspects, we describe models of successful coaching interaction in the teacher-student system in certain academic disciplines, analyze the results of a survey of higher education students on the effectiveness of coaching technologies in teaching. **Conclusions.** Coaching in education is a tool for improving the quality of the educational process, which can bring it to a new, higher level. The use of coaching models in the educational process requires an active, conscious approach to learning on the part of students and the creation of a partnership, subject-subject interaction between participants in the educational process.

Key words: coaching, coaching technologies, coaching interaction of the applicant and the coach-teacher.

Вступ. Томас Леонард, засновник найбільш впливової федерації коучів (ISF), вважає, що технологія коучингу може працювати в багатьох сферах життя людини й визначає коучинг як процес реалізації потенціалу особистості, зокрема і творчого, для досягнення максимально можливої мети (Поберезська, 2017). При цьому найважливіші компоненти коучингу незмінні: взаємостосунки між коучем та учнем, прояснення проблеми, розуміння ситуації, яка є зараз, постановка мети, розв'язання проблеми, трансформаційний процес, механізми, за допомогою яких досягається результат, контроль та корекція в разі потреби (Carey, Philippon, Cummings, 2011; Крупник, 2022).

Зрозуміло, є випадки, де коучинг не може допомогти. Це залежності від психоактивних речовин, психічні розлади, випадки насилля, тобто коли людина потребує психологічної підтримки (Starr, 2011). Але навіть у цих сферах є вдалі випадки застосування коучингу. Зокрема, досвід роботи з дітьми, які мають дефіцит уваги (РДУГ). Ф. Преватт та Е. Левріні розробили емпіричну модель коучингу з РДУГ, роботу з адиктивними клієнтами розглядає В. Тітяєва, використовується коучинг також при реабілітаційній роботі з дітьми, які мали онкологічні захворювання (Prevatt, Levriani, 2015; Тітяєв, 2020; Горленко, 2021).

Як було зазначено вище, технологію коучингу використовують у всіх сферах життя. При цьому вважається, що коучинг досягне мети лише за умови, що людина, яка прийшла на коуч-сесію, має щире бажання до змін, до виконання завдань, здатна ставити цілі та досягати їх. Тобто має прагнення до реальних змін у своєму житті.

Теоретичне обґрунтування проблеми. Розглянемо більш ґрунтовно використання коучингу в освіті, оскільки саме в цій галузі він має величезний потенціал. Принципи педагогіки й коучингу взаємопов'язані та конгруентні. Наприклад, саме допомога навчитися, точніше сформулювати вміння навчатися, є однією з головних цілей як педагогічної науки, так і коучингу.

Фундатор коучингу Т. Голві у своїй глибокій концепції «внутрішньої гри» сформулював головні закономірності успішної взаємодії в системі «вчитель–учень», у яких довіра до здібностей учня та його підтримка є визначальними.

Як у коучингу, так і в педагогіці питання мотивації є визначальним. Мотивації є першим базовим структурним компонентом як навчальної діяльності, так і успішної коуч-сесії. Одна зі схем коучингу – «хочу – можу – вірю – роблю – маю результат» – якнайкраще висвітлює важливість саме мотивації для досягнення мети (Сидоренко, 2021). Не варто забувати, що саме вчитель є найпотужнішим чинником мотивації учнів до навчання.

Вчитель-коуч допомагає усвідомити учню потребу в навчанні, здобутті знань, допомагає повірити у власні сили, формує усвідомлене та відповідальне ставлення до результатів.

Продуктом коучингової взаємодії здобувача та коуча-викладача є ефективна навчальна діяльність. Відбувається пошук тих чинників, які заважають людині досягти мети, усвідомити й дослідити перешкоди, відчути свій потенціал. Тобто йдеться про коучинг як метод студентоцентризованого навчання (Поберезська, 2017).

Коучинг як метод викладання, на думку сучасних науковців, є найбільш перспективним, особливо в період освітніх реформ. Він поступово стає новою філософією та технологією розвитку освітнього процесу. Коучинг дає змогу активно та ефективно впровадити необхідні інновації, які надають можливість для творчої та продуктивної суб'єкт-суб'єктної роботи в системі «викладач – здобувач» шляхом правильно поставлених запитань (Садовенко, 2018). На важливість навчання педагогів нових компетентностей в умовах децентралізації освіти вказує В. Сидоренко (Сидоренко, 2021). Освітній або академічний коучинг, як універсальний інструмент розкриття потенціалу здобувача, висвітлює авторка одного з перших підручників коучингу в Україні О. Нежинська (Нежинська, 2015). У межах роботи школи педагогічного коучингу доведено можливість розкриття особистісного потенціалу вчителя для подальшого розвитку педагогічних здібностей та культури самовдосконалення. І. Голяд, Т. Чернова запропонували програму педагогічного коучингу для розвитку важливих для професії вчителя особистісних якостей або «м'яких» компетентностей: критичного мислення, толерантності, креативності, когнітивної гнучкості тощо. У межах педагогічного коучингу проводиться навчання вчителя в реалізації НУШ, розвитку управлінських компетентностей керівників. На засадах педагогічного коучингу проводиться також підвищення кваліфікації педагогів (Голяд, Чернова, 2017).

Всебічно розглядаючи коучингові технології в освіті, варто зазначити найважливіше: системна комунікація, яка будується шляхом запитань коуча та якісного зворотного зв'язку здобувача, що допомагають знайти йому рішення самостійно (Крупник, 2024). Мета такої комунікації – максимальне ефективне використання особистісних якостей учасника освітнього процесу у власному русі освітнього траєкторію. Навіть саме виникнення терміна «коучинг» зобов'язане наявністю зворотного зв'язку а діаді «коуч – учень». Поступово в процесі коучингової взаємодії у здобувача формується самоосвітня компетентність, яка містить вміння самостійного пізнавального пошуку, самоаналізу, самомотивації та само-

організації. Коучинг є інтерактивною технологією, оскільки унеможлиблює неучасть здобувача у співпраці з коучем. Педагог так організовує процес самостійного виконання здобувачами навчальних завдань.

В академічному середовищі використовують як бізнес-коучинг для керівників, так і коучинг особистісного розвитку та ефективності для всіх учасників освітнього процесу. Науковці вважають доцільним застосовувати також самокоучинг (селфкоучинг) як для керівників закладів, так і для викладачів і здобувачів вищої освіти. Ця технологія самонаставництва надає можливість людині взяти відповідальність за власне життя, за зростання власного професіоналізму, вибудову освітньої траєкторії, починаючи з формування внутрішньої мотивації до досягнення мети (Бодик, 2020).

Окрім того, коучинг застосовують у розвитку соціальної компетентності вчителя як інструмент кар'єрного самоменеджменту здобувачів вищої освіти, для формування професійної успішності, для розвитку творчого потенціалу та формування нових суб'єкт-суб'єктних моделей поведінки в освітньому процесі (Антонова, Ханецька, 2021).

Також науковці доводять можливість формування не тільки професійної ідентичності, soft skills, а й у більш широкому сенсі вплив коучингу на становлення цілісної особистості майбутніх фахівців через роботу з цінностями, переконаннями, особистісними установками. Цей вплив педагога на здобувача можливий лише за наявності коучингової компетентності першого. Коучингова компетентність є частиною фахової компетентності й базується на вмінні партнерської взаємодії, ефективності в ухваленні рішень, самоменеджменті, активній та усвідомленій позиції в педагогічній взаємодії (Голіяд, Чернова, 2017).

Враховуючи універсальність, коуч-технології застосовують під час навчання здобувачів різної професійної спрямованості, зокрема, музичного мистецтва (Регулич, Комарук, 2021); майбутніх стоматологів (Жовнір, Асламова, 2018); фахівців соціально-педагогічної сфери (Кузан, Гордієнко, 2019); гуманітарної освіти в технічних ЗВО; для підготовки вчителів працювати з обдарованими дітьми. Детально розглянуто особливості впровадження коучингу в підготовці вчителів молодших класів (Шестакова, 2019). Виявлено, що максимальний потенціал коучинг має при використанні на предметах, які націлені на творчість та саморозвиток, наприклад «Основи педагогічної майстерності». Активно обговорюється та впроваджується коучинг як технологія особистісно-розвивального навчання в системі професійної освіти I та II рівня акредитації.

Методологія та методи. Метою статті є аналіз перспектив застосування коучингових технологій у сучасному суспільстві загалом та освіті зокрема. Важливо виявити доцільність використання коуч-технологій, їх ефективність в освітньому просторі. Окрім того, важливим є сприймання ефективності здобувачами технік, які використовують коучі-педагоги. Тому, окрім теоретичного аналізу, систематизації та узагальнення сучасного стану проблеми, у статті висвітлено результати опитування здобувачів, які пройшли курс навчання в Херсонському державному університеті за освітньою програмою «Кар'єрний коучинг».

Результати та дискусії. Для ефективного впровадження коучингу необхідно враховувати два вектори: організувальний та стимулювальний. Організувальний має чотири компоненти: кураторський, викладацький, фаховий та науковий, які в єдності надають можливість ефективно задіяти коучинг. Особлива увага приділяється якісному використанню коуч-технології викладачами та суб'єктності в засвоєнні знань самих здобувачів, яка, зі свого боку, інтенсифікує пізнавальні потреби здобувачів, заохочує до активного засвоєння знань (Шестакова, 2019). З огляду на сказане, для успішного використання коучингу в навчанні як до педагогів, так і до здобувачів висувають низку умов. Викладачі, окрім умінь користуватися доцільними моделями коучингу, мусять мати високий рівень психологічних знань, менеджменту, включно із самоменеджментом, мати навички ділового спілкування та групової роботи. Здобувач, зі свого боку, повинен мати виражену мотивацію до здобуття професійних знань, розвитку навичок самоаналізу та мотивації до успіху.

Коучингові технології використовують у навчанні й за окремими дисциплінами, наприклад, математичні методи в психології (Книш, 2018), мовний коучинг для засвоєння іноземної мови (Щур, 2020), навчання майбутніх менеджерів освіти (Щербяк, 2022).

Окрім того, для підвищення коучингової компетентності здобувачів в освітній процес як вищої, так і післядипломної освіти поступово впроваджують навчальні дисципліни, метою яких є засвоєння власне коучингових технологій (Каплинський, 2020).

Якщо висвітлювати безпосередньо моделі коучингу які використовують в освітньому процесі, то найчастіше це:

– модель GROW, яка має в основі послідовність роботи «мета – аналіз реальності – потенціал (можливості) – дія»;

– трикрокова модель, або «хто – що – як»: хто виконує, які сильні та слабкі сторони; що треба зробити, тобто мета та як, за допомогою яких умінь і навичок її досягти;

Таблиця 1

Коучингові техніки, які найбільш доцільні в освітньому процесі, на думку здобувачів

Запитання	Кількість виборів (%)			
	SMART	GROW	Колесо балансу	Піраміда логічних рівнів
З якою технікою ви будете в подальшому переважно працювати?	57,1	14,2	14,2	20
Яка коучингова техніка є, на вашу думку, найбільш потужною в освітній діяльності?	37,1	60,0	-	20
Яка з коучингових технік допоможе вам покращити ваші успіхи в навчанні?	82,9	40,0	5,7	14,3

– модель «фокус – співпраця – спостереження», де фокус – це аналіз проблеми, далі співпраця з викладачем та діагностика результату;

– модель PDCA (цикл Демінга) – це алгоритм дій для керування процесом навчання: планування, виконання, перевірка та корекція;

– модель SMART: яка навчає ставити конкретні, вимірювані, досяжні та реалістичні цілі (Starr, 2011).

– Викладач, використовуючи коучингові моделі, досягає декількох важливих цілей:

– підвищення відповідальності здобувача за результат;

– усвідомленість мети конкретного завдання;

– визначення ресурсів, необхідних для досягнення мети;

– розуміння причин труднощів у навчанні;

– активізація пошуку рішення для їх подолання (щось поставити).

Опитування здобувачів стосовно ефективності коучингових технік в освітній діяльності. В опитуванні взяли участь 35 респондентів, які є здобувачами ОП «Психологія». Результати опитування здобувачів після засвоєння курсу «Кар’єрний коучинг» представлено в таблиці 1.

У таблиці вказано техніки, які зазначили більш ніж 5% здобувачів. Це ті моделі, які, на думку респондентів, є найбільш ефективними як для взаємодії в системі «викладач – здобувач», так і для більш потужного самостійного засвоєння знань. Безперечним лідером у цьому переліку є методика SMART. Респонденти відмічають такі її сильні сторони: швидка у виконанні, зрозуміла, має чіткий акцент на постановці цілі, зосередженість на результаті, можна напрацювати чіткі критерії успіху.

У педагогічній діяльності найбільш потужною технікою, на думку здобувачів, є коучингова модель GROW. Тому що вона, як указують респонденти, допомагає виявити потенціал здобувача, окреслити найоптимальніші шляхи для засвоєння знань. GROW

має більш системний підхід, націлена на підтримку до успіху та на індивідуальну роботу, яка підвищує мотивацію до навчання.

Респонденти також характеризують сильні сторони техніки «Піраміда логічних рівнів» Р. Ділтса, яка здатна виявити проблемні зони, тобто знайти причини, чому саме виникли труднощі в навчанні та чому відсутня мотивація.

Щодо техніки «Колесо балансу», то більшість респондентів, які обрали її як найбільш доцільну, зазначають, що вона допомогла їм спочатку проаналізувати свій поточний, актуальний стан та гармонізувати всі сфери свого життя, зокрема й освітню.

Хоч у процесі навчання за освітньою програмою «Кар’єрний коучинг» висвітлювалися й інші коучингові техніки, зокрема PDCA, матриця Ейзенхауера, шкалування, квадрат Декарта, min-100%-max тощо, однак респонденти їх майже не вказували. Окрім того, були відповіді без зазначення назв, але з поясненням, що здобувачі комбінуватимуть техніки для більш ефективного та швидкого досягнення цілей, зокрема в першому запитанні це 22,8 % відповідей.

Висновки. Коучинг в освіті – це шлях для покращення освітнього процесу. Піднесення його на зовсім інший, вищий рівень вимагає активного, усвідомленого, суб’єктного ставлення до навчання здобувача та побудови партнерських стосунків у системі «вчитель – учень». Важливою частиною навчання за допомогою коучингу є поступове збільшення самокерованості здобувача згідно з власною освітньою траєкторією. Саме використання коучингових моделей у навчанні здатне її реалізувати.

На наступному етапі наукової розвідки ефективності коучингових технологій в освіті ми вважаємо за доцільне дослідити академічну успішність здобувачів, які використовують висвітлені в статті коуч-техніки, та ефективність викладацької діяльності педагогів-коучів.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Антонова З. О., Ханецька Н. В. Формування професійної успішності психолога засобами тренінгу та коучингу. *Габітус*. 2021. № 22. С. 46–51.
2. Бодик О. П., Макаренко С. І. Селф-коучинг як ефективний інструмент розвитку управлінської культури керівника закладу освіти. *Духовність особистості: методологія, теорія і практика*. 2020. № 3. С. 69–81.
3. Голіяд І. С., Чернова Т. Ю. Роль коучингової компетентності педагога у розкритті потенціалу суб'єкта освітнього процесу. *Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова. Серія: Проблеми трудової та професійної підготовки*. 2017. № 8. С. 20–25.
4. Горленко О. М., Балецька Л. М., Пушкаренко О. А., Томей А. І. Коучинг у дитячій онкології: навчання навикам копіювання в реабілітаційному процесі. *Проблеми клінічної педіатрії*. 2021. № 3. С. 42–49.
5. Жовнір М. М., Асламова М. В. Педагогічна інноватика в медичному виші: до питання впровадження коучинг-технології. *Молодий вчений*. 2018. № 1(1). С. 305–308.
6. Каплінський В. В., Бурлака Н. І., Фрицюк В. А. Роль навчальної дисципліни «коучинг в освіті» у підготовці магістрів спеціальності освітні, педагогічні науки. *Наукові записки Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського. Серія: Педагогіка і психологія*. 2020. № 64. С. 73–77.
7. Крупник І. Р., Бабатіна С. І., Крупник Г. А. Особливості ставлення здобувачів вищої освіти до дистанційного навчання. *Міжнародний електронний журнал «Інформаційні технології і засоби навчання»*, 2022, Том 91, № 5. С. 98–112.
8. Крупник І. Р. Коучинг: шлях до особистісного та професійного зростання. Матеріали XVI Міжнародної науково-практичної конференції «Актуальні проблеми психології особистості та міжособистісних взаємин» / за ред. С. Д. Максименка, Л. А. Онуфрієвої. Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2024. С. 36–40.
9. Книш А. Застосування методів коучингового підходу при викладанні дисципліни «Математичні методи в психології». *Теорія і практика управління соціальними системами*. 2018. № 2. С. 18–27.
10. Кузан Г., Гордієнко Н. Освітній коучинг як інноваційна технологія професійної підготовки фахівців соціальної та соціально-педагогічної сфери у вищій школі. *Молодь і ринок*. 2019. № 3. С. 81–85.
11. Нежинська О. О., Тименко В. М. Використання коучингу в системі вищої освіти України. *Вісник післядипломної освіти*. 2015. Вип. 15. С. 236–245.
12. Поберезська Г. Г. Коучинг як педагогічна технологія студентоцентричного навчання у ВНЗ. *Технологія і техніка друкарства*. 2017. № 4. С. 99–107.
13. Регуліч І. В., Комарук З. В. Особливості використання коуч-технології у вокально-хоровій діяльності майбутнього вчителя музичного мистецтва. *Академічні студії. Серія: Педагогіка*. 2021. № 1. С. 74–79.
14. Садовенко В. С., Садовенко К. В. Науково-методичні засади впровадження коучингу в реформування освітнього процесу у вищій школі. *Вісник Київського інституту бізнесу та технологій*. 2018. № 4. С. 59–63.
15. Сидоренко В. В. Діяльність школи педагогічного коучингу в умовах управління децентралізацією освіти в Україні. *Вісник післядипломної освіти. Серія: Педагогічні науки*. 2021. № 16. С. 173–193.
16. Тітяєв В. М. Можливості та форми застосування коучингового підходу у роботі з адиктивними клієнтами. *Габітус*. 2020. № 15. С. 197–201.
17. Шестакова Т. В. Особливості впровадження коучингу в підготовці вчителів початкових класів. *Науковий вісник Миколаївського національного університету імені В. О. Сухомлинського. Педагогічні науки*. 2019. № 4. С. 251–256.
18. Щербяк Ю. Використання технології коучингу у формуванні когнітивної гнучкості майбутнього менеджера освіти. *Молодь і ринок*. 2022. № 7–8. С. 11–16.
19. Щур Н. М. Мовний коучинг як технологія навчання англійської мови професійного спрямування у нелінгвістичних ЗВО. *Вісник Київського національного лінгвістичного університету. Серія: Педагогіка та психологія*. 2020. № 32. С. 143–150.
20. Carey W., Philippon D., Cummings G. (2011). Coaching models for leadership development: an integrative review. *Journal of Leadership Studies*, 5(1), 51–69 DOI: <https://doi.org/10.1002/jls.20204>.
21. Prevatt F., Lervini A. ADHD Coaching: A Guide for Mental Health Professionals. Copyright American Psychological Association. 2015. 268 p.
22. Starr J. *The Coaching Manual: The Definitive Guide to the Process, Principles and Skills of Personal Coaching*. Ft. Pr. 2011. 328 p.

REFERENCES:

1. Antonova Z.O., Khanetska N.V. (2021). Formuvannia profesiinoi uspishnosti psykholoha zasobamy treninhu ta kouchynhu [Formation of professional success of a psychologist by means of training and coaching]. *Habitus*. 22. 46–51 [in Ukrainian].
2. Bodyk O.P., Makarenko S.I. (2020). Self-kouchynh yak efektyvnyi instrument rozvytku upravlinskoj kultury kerivnyka zakladu osvity [Self-coaching as an effective tool for developing the managerial culture of the head of an educational institution]. *Dukhovnist osobystosti: metodolohiia, teoriia i praktyka*. 3. 69–81 [in Ukrainian].
3. Holiiad I.S., Chernova T.Iu. (2017). Rol kouchynhovoї kompetentnosti pedahoha u rozkrytti potentsialu subiekta osvithnoho protsesu [The role of the teacher's coaching competence in revealing the potential of the subject of the educational process] *Naukovyi chasopys NPU imeni M.P. Drahomanova. Problemy trudovoi ta profesiinoi pidhotovky*. 8. 20–25 [in Ukrainian].

4. Horlenko O.M., Baletska L.M., Pushkarenko O.A., Tomei A.I. (2021). Kouchynh u dytyachii onkologhii: navchannia navykam kopinhu v reabilitatsiinomu protsesi [Coaching in pediatric oncology: teaching coping skills in the rehabilitation process]. *Problemy klinichnoi pediatrii*. 3. 42–49 [in Ukrainian].
5. Zhovnir M.M., Aslamova M.V. (2018). Pedagogichna innovatyka v medychnomu vyshi: do pytannia vprovadzhennia kouchynh-tekhnologhii [Pedagogical innovation in a medical university: to the issue of the introduction of coaching technology]. *Molodyi vchenyi*. 1(1). 305–308 [in Ukrainian].
6. Kaplinskyi V.V., Burlaka N.I., Frytsiuk V.A. (2020). Rol navchalnoi dystsypliny “kouchynh v osviti” u pidhotovtsi mahistriv spetsialnosti osvity, pedagogichni nauky [The role of the educational discipline “Coaching in Education” in the preparation of masters in the specialty of educational and pedagogical sciences]. *Naukovi zapysky Vinnytskoho derzhavnoho pedagogichnoho universytetu imeni Mykhaila Kotsiubynskoho. Serii: Pedagogika i psykholohiia*. 64. 73–77 [in Ukrainian].
7. Krupnyk I.R., Babatina S.I., Krupnyk H.A. (2022). Osoblyvosti stavlennia zdobuvachiv vyshchoi osvity do dystantsiinoho navchannia [Peculiarities of the attitude of students of higher education to distance learning]. *Mizhnarodnyi elektronnyi zhurnal “Informatsiini tekhnologii i zasoby navchannia”*, 91, 5. 98–112 [in Ukrainian].
8. Krupnyk I.R. (2024) Kouchynh: shliakh do osobystisnoho ta profesiinoho zrostanttia [Coaching: the way to personal and professional growth] Materialy XVI Mizhnarodnoi naukovy-praktychnoi konferentsii «Aktualni problemy psykholohii osobystosti ta mizhosobystisnykh vzaiemyn» / za red. S.D. Maksymenka, L.A. Onufriievoi. Kamianets-Podilskyi natsionalnyi universytet imeni Ivana Ohiiienka, 2024. 36–40 [in Ukrainian]
9. Knysh A. (2018). Zastosuvannia metodiv kouchynhovooho pidkhdou pry vykladanni dystsypliny “Matematychni metody v psykholohii” [Application of coaching approach methods in teaching the discipline “Mathematical methods in psychology”]. *Teoriia i praktyka upravlinnia sotsialnyimi systemami*. 2. 18–27 [in Ukrainian].
10. Kuzan H., Hordiienko N. (2019). Osvitnii kouchynh yak innovatsiina tekhnolohiia profesiinoy pidhotovky fakhivtsiv sotsialnoi ta sotsialno-pedahogichnoi sfery u vyshchii shkoli [Educational coaching as an innovative technology of professional training of specialists in the social and socio-pedagogical sphere in higher education]. *Molod i rynek*. 3. 81–85 [in Ukrainian].
11. Nezhyńska O.O., Tymenko V.M. (2015). Vykorystannia kouchynhu v systemi vyshchoi osvity Ukrainy [The use of coaching in the higher education system of Ukraine.] *Visnyk pislidyplomnoi osvity*. 15. 236–245 [in Ukrainian].
12. Poberezska H.H. (2017). Kouchynh yak pedagogichna tekhnolohiia studentotsentrychnoho navchannia u VNZ [Coaching as a pedagogical technology of student-centered learning in higher education institutions]. *Tekhnolohiia i tekhnika drukarstva*. 4. 99–107 [in Ukrainian].
13. Rehulich I.V., Komaruk Z.V. (2021). Osoblyvosti vykorystannia kouch-tekhnologhii u vokalno-khorovii diialnosti maibutnoho vchytelia muzychnoho mystetstva [Peculiarities of the use of coach technology in the vocal and choral activity of the future music teacher]. *Akademichni studii. Serii: Pedagogika*. 1. 74–79 [in Ukrainian].
14. Sadovenko V.S., Sadovenko K.V. (2018). Naukovo-metodychni zasady vprovadzhennia kouchynhu v reformuvannia osvithnoho protsesu u vyshchii shkoli [Scientific and methodological principles of coaching implementation in reforming the educational process in an university]. *Visnyk Kyivskoho instytutu biznesu ta tekhnologii*. 4. 59–63 [in Ukrainian].
15. Sydorenko V.V. (2021). Diialnist shkoly pedagogichnoho kouchynhu v umovakh upravlinnia detsentralizatsiieiu osvity v Ukraini [Activities of the school of pedagogical coaching in the conditions of management of the decentralization of education in Ukraine]. *Visnyk pislidyplomnoi osvity. Serii: Pedagogichni nauky*. 16. 173–193 [in Ukrainian].
16. Titiaiev V.M. (2020). Mozhlyvosti ta formy zastosuvannia kouchynhovooho pidkhdou u roboti z adyktivnymi kliientamy [Possibilities and forms of applying the coaching approach in working with addictive clients]. *Habitus*. 15. 197–201 [in Ukrainian].
17. Shestakova T.V. (2019). Osoblyvosti vprovadzhennia kouchynhu v pidhotovtsi vchyteliv pochatkovykh klasiv [Peculiarities of the introduction of coaching in the training of teachers in the Primary School]. *Naukovyi visnyk Mykolaivskoho natsionalnoho universytetu imeni V. O. Sukhomlynskoho. Pedagogichni nauky*. 4. 251–256 [in Ukrainian].
18. Shcherbiak Yu. (2022). Vykorystannia tekhnologhii kouchynhu u formuvanni kognityvnoi hnuchkosti maibutnoho menedzhera osvity [The use of coaching technology in the formation of cognitive flexibility of the future manager of education]. *Molod i rynek*. 7–8. 11–16 [in Ukrainian].
19. Shchur N.M. (2020). Movnyi kouchynh yak tekhnolohiia navchannia anhliiskoi movy profesiinoho spriamuvannia u nelinhvistychnykh ZVO [Language coaching as a technology for teaching professional English in non-linguistic higher education institutions]. *Visnyk Kyivskoho natsionalnoho linhvistychnoho universytetu. Serii: Pedagogika ta psykholohiia*. 32. 143–150 [in Ukrainian].
20. Carey W., Philippon D., Cummings G. (2011). Coaching models for leadership development: an integrative review. *Journal of Leadership Studies*, 5(1), 51–69 DOI: <https://doi.org/10.1002/jls.20204> [in English].
21. Prevatt F., Levrini A. (2015). ADHD Coaching: A Guide for Mental Health Professionals. Copyright American Psychological Association. 268. [in English]
22. Starr J. (2011). The Coaching Manual: The Definitive Guide to the Process, Principles and Skills of Personal Coaching. Ft. Pr. 328 [in English]

Стаття надійшла до редакції 29.04.2024.

The article was received 29 April 2024.